

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 9 juli 2020
Agendanummer:
Team: KCI
Zaaknr: 24447-2020

Onderwerp: Begrotingswijziging overeenkomst Microsoft licenties

Aan de raad

Inleiding

Om onze taken als gemeente te kunnen uitvoeren, zijn er tal van programma's in onze ICT-omgeving beschikbaar voor medewerkers. Programma's van Microsoft zoals MS Office maken hier deel van uit. Op 13 oktober 2020 verloopt de ondersteuning van MS Office 2010 die wordt gebruikt waardoor er geen beveiligingsupdates meer worden verstrekt. Dit risico is niet gewenst.

Daar komt bij dat is gebleken dat we niet voldoen aan het licentiemodel zoals Microsoft dat hanteert. De gemeente Gemert-Bakel heeft een samenwerking met de gemeente Laarbeek op het gebied van ICT. Dit betreft een lichte gemeenschappelijke regeling. Vanuit Microsoft worden we niet gezien als één entiteit terwijl er wel een gezamenlijke ICT-infrastructuur is.

Het verlopen van de ondersteuning van MS Office 2010 en het niet voldoen aan de licentiestructuur van Microsoft vraagt extra investeringen in licenties.

Beslispunten

Instemmen met de 7 ^e begrotingswijziging 2020.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Financiën en Bestuur d.d. 16 juni 2020

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

--

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Het uitvoeringsplan 2018-2020 van het informatiebeleid vormt een basis voor de projecten op het gebied van informatievoorziening en automatisering (I&A) die uitgevoerd moeten worden. Dit betreft een gezamenlijk uitvoeringsplan voor de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek. Bij de vaststelling van dit uitvoeringsplan is de overgang naar een andere licentievorm van Microsoft en inrichten van een nieuwe versie Office uitgesteld naar 2021. Belangrijkste overweging hierin was het beperken van de uitgaven voor Microsoftlicenties. Bij de vaststelling van het uitvoeringsplan was het stoppen van de ondersteuning op de huidige versie voorzien in 2021. De ondersteuning verloopt echter al op 13 oktober 2020.

Beoogd effect

De programma's van Microsoft zoals MS Office vormen in de kantoorautomatisering een belangrijk onderdeel in de uitvoering van onze taken als gemeente. Met het overgaan naar de nieuwe licentiestructuur van Microsoft willen we volgende effecten bereiken:

- Ondersteuning voor de programma's van Microsoft die in de organisatie worden gebruikt. Beveiligingsupdates zijn gegarandeerd.
- Voldoen als samenwerking Gemert-Bakel en Laarbeek aan de licentiestructuur van Microsoft.
- Aansluiten bij ontwikkelingen die al gezien worden in het nog te vormen informatiebeleid 2021-2023. Hierbij kan gedacht worden aan het verder doorvoeren van cloud-toepassingen, beschikking over licenties voor verdergaande informatiebeveiligingstoepassingen en licenties waarbij samenwerking tussen medewerkers, organisaties en andere instanties worden vereenvoudigd.

Duurzaamheid

Door over te gaan naar het nieuwe licentiemodel van Microsoft en de daarbij behorende applicaties voor de kantoorautomatisering is er aansluiting bij de trends van ICT en het bestaande informatiebeleid.

Argumenten

De kosten om over te gaan naar het nieuwe licentiemodel liggen aanzienlijk hoger dan de huidige uitgaven. De hogere kosten voor de Microsoft licenties kent een aantal oorzaken:

- Aantal gebruikers is leidend
De licentiestructuur van Microsoft heeft de afgelopen jaren de nodige veranderingen doorgemaakt. In het verleden speelde het aantal devices een prominente rol in het aantal benodigde licenties. Met de huidige licentiestructuur staat het aantal gebruikers centraal. Het aantal gebruikers (ongeveer 512) ligt veel hoger dan het aantal devices (ongeveer 320) waarmee gewerkt wordt. De gebruikers betreffen niet alleen gebruikers die daadwerkelijk in dienst zijn van de gemeenten, maar ook stagiaires, inhuur en medewerkers van onze samenwerkingspartners zoals de GR Peelgemeenten, Senzer en de ODZOB.
- Samenwerking vraagt om een nieuwe contractvorm, namelijk een Enterprise Subscription Agreement (ESA)
De gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek werken op een aantal bedrijfsonderdelen samen zoals op ICT. Deze samenwerking betreft een lichte gemeenschappelijke regeling. Voor Microsoft is dit onvoldoende om de gemeenten gezamenlijk als één entiteit te zien. De ICT omgeving van Gemert-Bakel en Laarbeek is technisch gezien wel als zodanig ingericht waarbij onderdelen van Microsoft worden ingezet. Hiermee worden voordelen behaald op het gebied van continuïteit, beheersbaarheid, beveiliging en kosten. Daar komt bij dat meer dan 250 gebruikers alleen ondersteund worden met een Enterprise overeenkomst. Om te voldoen aan het licentiemodel van Microsoft zal er overgegaan moeten worden naar Enterprise Subscription Agreement (ESA).
- Hybride omgeving
Onderdelen van MS Office hebben een integratie met een aantal applicaties die in de organisatie gebruikers. Deze vereisen een lokale installatie van MS Office. Hierdoor is zowel gebruiksrecht op lokaal niveau als vanuit de Cloud gewenst. Dit wordt ook wel een hybride inrichting genoemd. Voor een hybride omgeving is een Enterprise licentie nodig.
- Hoge eisen informatiebeveiliging
De eisen die gesteld worden aan informatiebeveiliging worden steeds hoger. Hoewel hier veel aandacht voor is, vragen nieuwe technologieën steeds opnieuw om aanpassingen. Producten van Microsoft spelen hierin een belangrijke rol.

- **Uitbreiding van producten**
Met nieuwe licenties vindt er ook uitbreiding van de bestaande producten plaats. De meest in het oog springende hiervan zijn Teams en Sharepoint. Door de uitbraak van COVID-19 is videoconferentie niet meer weg te denken. Microsoft biedt met Teams een veilige toepassing hiervoor. Momenteel wordt gebruik gemaakt van de gratis licenties die Microsoft voor de duur van een half jaar beschikbaar heeft gesteld. Daarnaast vraagt verregaande samenwerking met onze partners om een digitaal samenwerkingsplatform. Dit digitaal samenwerkingsplatform kan geboden worden met Sharepoint.

De VNG heeft met Microsoft een raamovereenkomst voor ESA Microsoft 365 3E afgesloten. In de ogen van de VNG bevat deze licentievorm alle producten waarover een gemeente zou moeten beschikken. Het is niet haalbaar om direct alle componenten die onderdeel uitmaken van deze raamovereenkomst te implementeren. Om te voorkomen dat er kosten worden gemaakt voor componenten die niet gebruikt worden, zal er in eerste instantie overgegaan worden naar een ESA Office 365 E3. Naar inschatting zal deze overeenkomst in 2022 worden omgezet naar de VNG raamovereenkomst ESA Microsoft 365 E3.

Om de nieuwe licenties te implementeren is eenmalig € 50.000 nodig.

Voor de kostenverdeling tussen Gemert-Bakel en Laarbeek wordt een verdeelsleutel gehanteerd van 60% respectievelijk 40%. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op het inwoneraantal. Volgend overzicht geeft inzicht in de kosten per gemeente per jaar.

	2020	2020	2021	2022	2023
	incidenteel	structureel	structureel	structureel	Structureel
Gemert-Bakel	30.000	24.000	96.000	129.000	129.000
Laarbeek	20.000	16.000	64.000	86.000	86.000
Totaal	50.000	40.000	160.000	215.000	215.000

De genoemde kosten zijn exclusief BTW. De BTW is slechts deels kostenverhogend (2,58%). Er is geen rekening gehouden met prijscompensatie. De structurele kosten voor 2020 betreffen alleen het 4^e kwartaal 2020.

Kanttekeningen

Microsoft is een grote mondiale speler op het gebied van kantoorautomatisering. Als gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek hebben we slechts zeer beperkt de mogelijkheid om in onderhandeling te gaan met Microsoft. De VNG heeft deze onderhandelingen voor de gemeenten gevoerd met Microsoft op basis van het huidige licentiemodel dat Microsoft hanteert. Als mondiale speler kan Microsoft het huidige licentiemodel eenzijdig aanpassen. Momenteel vinden opnieuw gesprekken plaats tussen de VNG en Microsoft over een nieuwe overeenkomst. Onduidelijk is welke consequenties dit tot gevolg hebben.

De samenwerking tussen de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek betreft een lichte gemeenschappelijke regeling. Voor Microsoft is dit onvoldoende om de gemeente gezamenlijk als één entiteit te zien. Microsoft zal moeten instemmen om de samenwerking tussen de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek als één entiteit te beschouwen. De verwachting is dat Microsoft hiermee zal instemmen doordat beide gemeenten over willen stappen naar een volledig cloud Microsoft licentiemodel. Hiermee is het voor Microsoft transparanter wat daadwerkelijk wordt afgenomen.

Vervallen “oude” regelgeving

--

Financiën

Voor vervangingen en incidentele investeringen is een reserve Automatisering beschikbaar. In deze reserve is voor Microsoft Office licenties een bedrag opgenomen van € 32.000 voor één maal per twee jaar. De jaarlijkse storting in de reserve automatisering kan daarom met € 16.000 verlaagd worden van € 225.000 naar € 209.000. De incidentele kosten van € 30.000 in 2020 kunnen worden onttrokken uit de reserve Automatisering.

De structurele kosten van het voorgestelde besluit kunnen niet binnen de begroting worden uitgevoerd. Dit betreft de volgende bedragen inclusief 2,58% kostenverhogende BTW:

	2020	2021	2022	2023
Bedrag	€ 24.000	€ 96.000	€ 129.000	€ 129.000
BTW 2,58%	€ 619	€ 2.477	€ 3.328	€ 3.328
Dekking vanuit reserve	€	€ -/-16.000	€ -/- 16.000	€ -/- 16.000
Totaal	€ 24.619	€ 82.477	€ 116.328	€ 116.328

Zowel de huidige budgetten als de reserve Automatisering bieden geen structurele dekking voor de hogere kosten. Daarmee resteert bijraming ten laste van het begrotingssaldo.

Uitvoering

Op 13 oktober 2020 vervalt de ondersteuning vanuit Microsoft voor de MS Office 2010. Voor deze datum zal een overeenkomst moeten worden aangegaan met Microsoft en zal MS Office 2010 moeten worden vervangen. In 2021 zal een verdere uitrol plaatsvinden van andere onderdelen.

Bijlagen

--

Ter inzage gelegde stukken

Gemert, 19 mei 2020

het college van burgemeester en wethouders,
de loco secretaris,

de burgemeester,

A. van de Voort

ing. M.S. van Veen